

L'ús temporal d'espais buits

L'activació dels buits urbans com a estratègia municipal

Santa Margarida de Montbui, 9 de Novembre de 2017

**Diputació
Barcelona**

#DibaOberta

Claus per a l'activació productiva i l'apropiació ciutadana dels buits urbans

Ramon Marrades (@ramonmarrades)

La Marina de València (@lamarinadevlc)

“Old ideas can sometimes use new buildings. New ideas must use old buildings.”

Jane Jacobs

Quan alguna cosa falla als instruments ortodoxos de
contrucció-rehabilitació-dotació-explotació de
l'espai urbà.

@ramonmarrades

L'activació d'espais buits

Definim l'activació dels espais infrautilitzats urbans com processos urbans (Estal, Marrades i Segovia, 2014) en contraposició als plans, en espais intermedis (Groth i Corijn, 2005), que utilitzen la ferramenta de la temporalitat (no defineixen usos definitius) amb instruments de gestió col·lectius (públics, privats o mixtes) donant usos no prefixats als espais i, moltes vegades, responent a noves necessitats a escala urbana. Els espais intermedis són espais urbans fora del 'temps i el lloc' respecte al seu entorn, sense ús durant un temps prolongat, principalment degut a les conseqüències de la desindustrialització i a les distintes dinàmiques urbanes de creixement-decreixement (Gorth i Corijn, 2005).

Elements diferencials de l'activació de buits urbans

	Instrument	Marc temporal	Gestió	Objectiu
Construcció, rehabilitació i reconversió	Planejament urbanístic	ús definitiu	privada o pública	maximització del retorn econòmic a escala de projecte i increment del benestar general en l'àmbit urbà
Activació	Procés ciutadà	ús no definitiu	col·lectiva	solució de necessitats (socials) específiques

Creixent atenció

1. Un canvi en les polítiques de desenvolupament econòmic local

2. La transformació dels discursos de política urbana

Categories d'ús (SUC, 2003, p. 10)

1. start-ups: nous negocis i emprenedors que tenen per objectiu la integració completa en l'economia urbana convencional
2. migrants: persones que no estan integrades del tot en xarxes socials estables o en estructures d'ocupació)
3. refugiats del sistema: individus o grups que prenen una decisió deliberada d'experimentar maneres de produir o viure alternatives
4. activistes a temps parcial: aquells que tenen una posició i una retribució dins del sistema però tenen per objectiu enriquir la seua vida amb experiències fora de l'ordre establert

Tipus d'espai	Usos	Usuaris	Activitats econòmiques	Exemples
Edificis construïts en desús	Activitats culturals i creatives Espais comunitaris Espais productius i/o comercials temporals Vivenda	Start-ups Migrants Refugiats del sistema Activistes a temps parcial	Producció i consum de cultura Comerç Activitats festives i d'oci Espais de treball	Redetejas (Sevilla) Theatre Delicatessen (Londres) Acta (Amsterdam) Can Batlló (Barcelona) Greenspace (València) Estratègia Comboi (Xàbia)
Espais no construïts dins de la trama urbana	Activitats culturals i creatives Espais comunitaris Agricultura urbana	Migrants Refugiats del sistema Activistes a temps parcial	Producció i consum de cultura Activitats festives i d'oci Comerç i intercanvi Producció agrícola	La Carpa (Sevilla) 596 Acres (Nova York) Solar Corona (València) Campaments d'immigrants
Espais no construïts perifèrics o en els margens de la trama urbana	Espais comunitaris Agricultura urbana	Migrants Refugiats del sistema Activistes a temps parcial	Activitats festives i d'oci Producció agrícola	Horts Urbans de Benimaclet (València) Camps d'esports autoconstruïts per migrants per a encontres comunitaris

Impactes de l'activació de buits urbans

Impactes socials	Impactes político-urbanístics	Impactes econòmics
Construcció de coalicions Innovació social Resiliència comunitària	Ús exclusiu Test de solucions Complement de polítiques	Serveis, producció i intercanvi Ocupació Empreniment i innovació

"demand...[for] a transformed and renewed access to urban life".

H. Lefebvre

“The right to the city is far more than the individual liberty to access urban resources: it is a right to change ourselves by changing the city. It is, moreover, a common rather than an individual right since this transformation inevitably depends upon the exercise of a collective power to reshape the processes of urbanization. The freedom to make and remake our cities and ourselves is, I want to argue, one of the most precious yet most neglected of our human rights.”

David Harvey

L'activació productiva i l'apropiació ciutadana de La Marina de València

Antecedents

Valencia dona l'esquena a la mar

Valencia cara a la mar

Plans i projectes

Victòria

@ramonmarrades

Un amor a primera vista

It's a Match!

You and Allinghi have liked each other.

 Send a Message

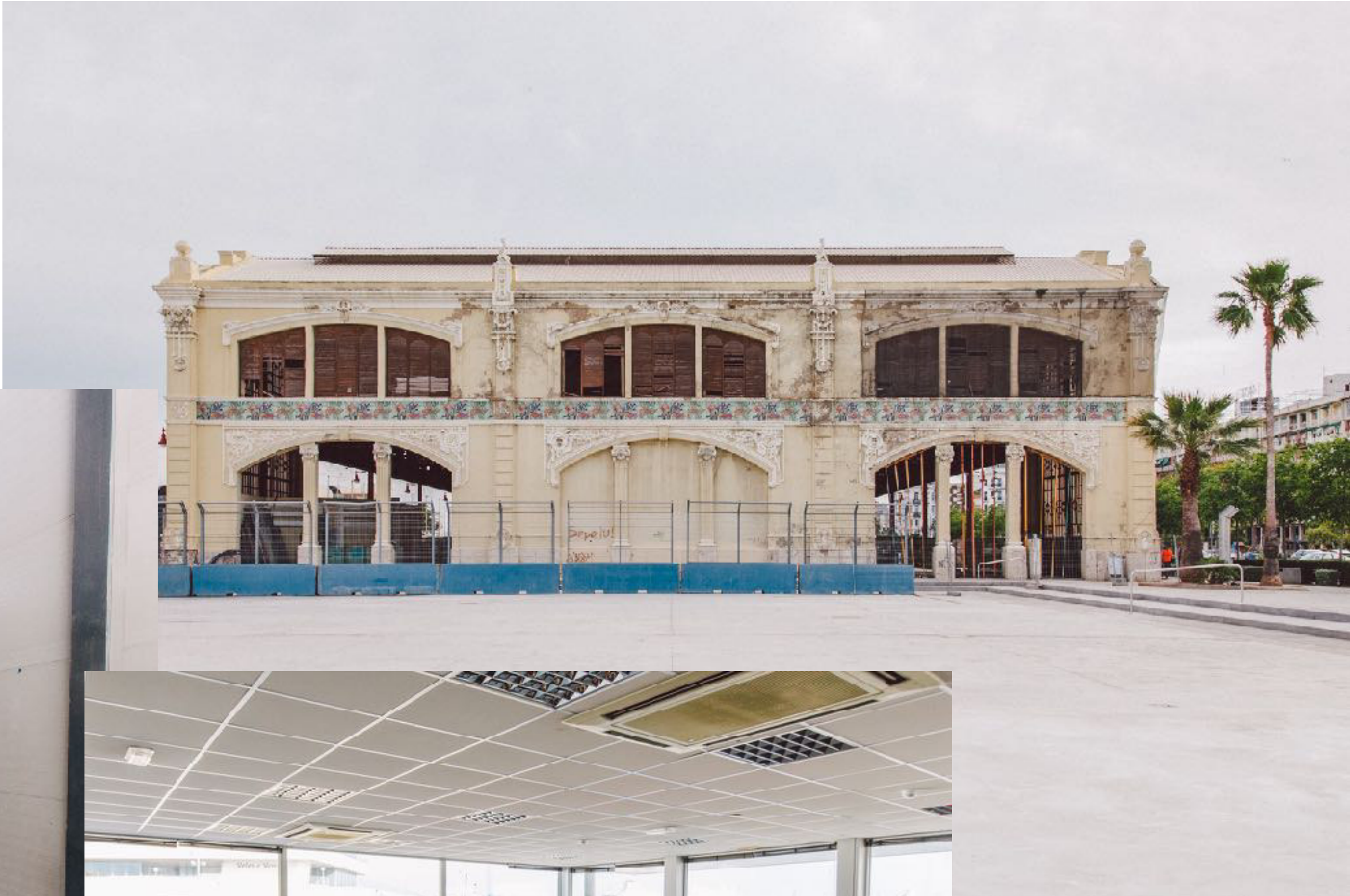
 Keep Swiping

La màquina del creixement

@ramonmarrades

Un desastre financier

Desconnexió i manca d'identitat

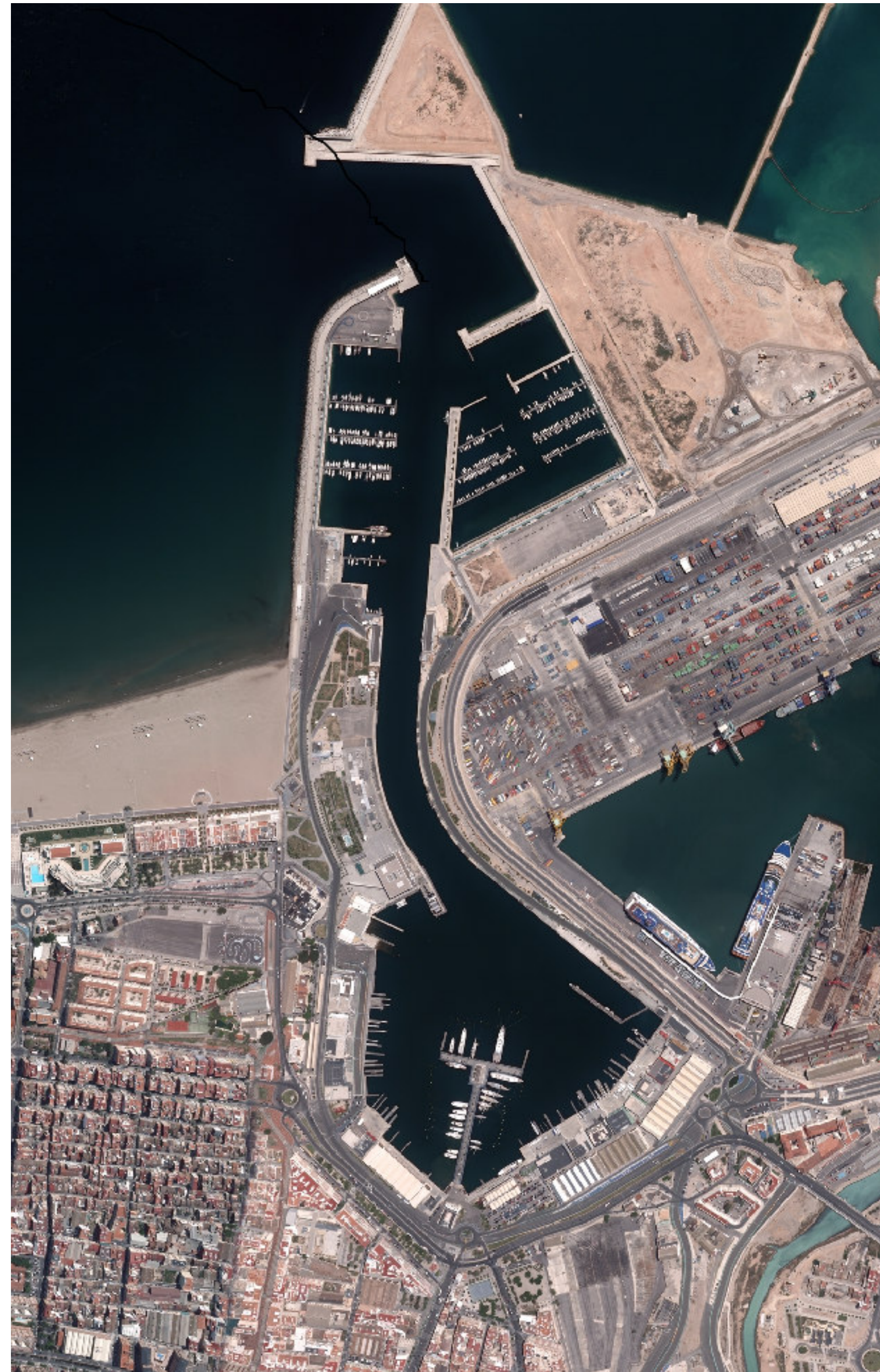
@ramonmarrades

Futurs possibles

@ramonmarrades

Un gran desafiament

@ramonmarrades

Missió

L'activació productiva d'un front marítim
infrautilitzat

L'apropiació ciutadana del port vell de València

La sostenibilitat econòmica i la gestió e cient d'una
agència de desenvolupament

Referències

9 Steps to Creating a Great Waterfront. Project for Public Spaces

1. Comencem per l'espai públic.
2. Avantposem els objectius públics.
3. Construïm sobre el nostre context i els nostres actius.
4. Creem una visió compartida.
5. Generem una destinació amb múltiples usos.
6. Connectem els usos al llarg del front marítim.
7. Maximitzem les oportunitats per a l'accés públic.
8. Equilibrem els beneficis mediambientals amb les necessitats ciutadanes.
9. Comencem a xicoteta escala per aconseguir grans canvis.

Estratègies

1. La Marina, l'epicentre de la nàutica

urbana / popular / industrial

2. La Marina, pol de desenvolupament econòmic

innovació / cultura / esport / sostenibilitat

3. La mar de cara a la ciutat

espai públic / accessibilitat / participació / oci

4. La Marina àgil i eficient

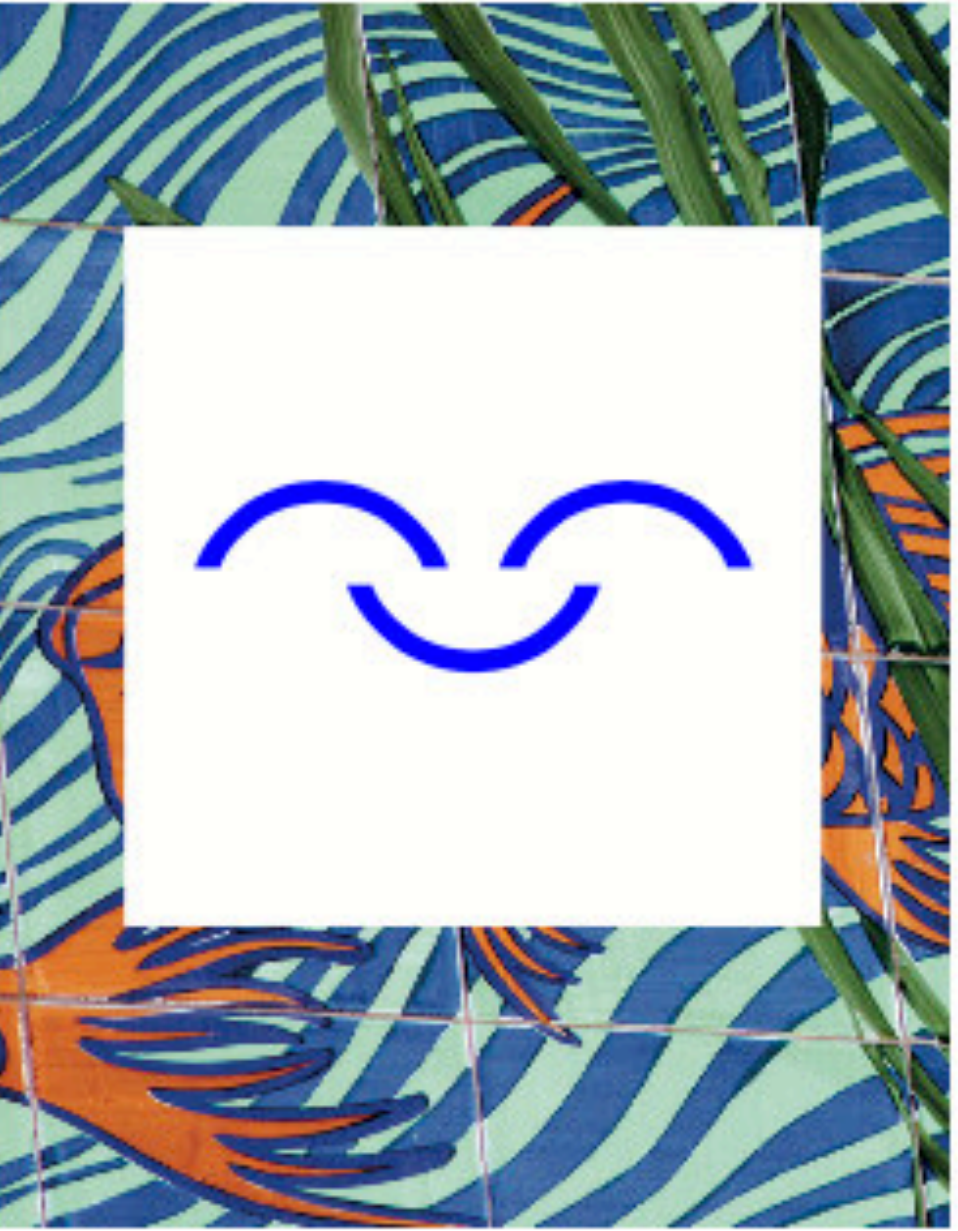
finançament / persones / governança

Obrim portes

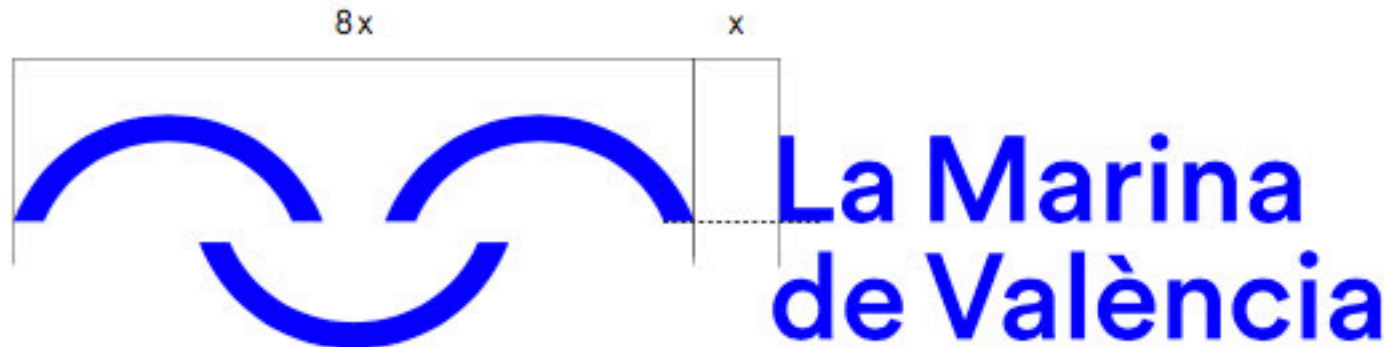
@ramonmarrades

Nous noms i un canvi d'imatge

Nous noms i un canvi d'imatge

2.05
Acotación
marca principal 1

2.06
Acotación
marca principal 2

Nous noms i un canvi d'imatge

Innovation and placemaking. Brookings & PPS

massa crítica

avantatge competitiu

qualitat del lloc

diversitat i inclusió

cultura de la col·laboració.

Innovació inclusiva

un any després

increment dels ingressos un 34%

orientació estratègica i visió col·lectiva

posicionament en innovació

implicació d'agents

noves concessions

creixement en esdeveniments

diversificació d'usos

Nous grans desenvolupaments?

La via valenciana?

Bibliografia

- Arvidson, M., Lyon, F., McKay, S., & Moro, D. (2010). The ambitions and challenges of SROI.
- Colomb, C. (2012). Pushing the urban frontier: temporary uses of space, city marketing, and the creative city discourse in 2000s Berlin. *Journal of urban affairs*, 34(2), 131-152.
- Douglas, G. C. (2014). Do-It-Yourself Urban Design: The Social Practice of Informal “Improvement” Through Unauthorized Alteration. *City & Community*, 13(1), 5-25.
- Groth, J., & Corijn, E. (2005). Reclaiming urbanity: indeterminate spaces, informal actors and urban agenda setting. *Urban Studies*, 42(3), 503-526.
- Jacobs, J. (2016). *The death and life of great American cities*. Vintage.
- Lefebvre, H. (1996). *The right to the city*. *Writings on cities*, 63181. Chicago
- Lehtovuori, P., & Ruoppila, S. (2012). Temporary uses as means of experimental urban planning. SAJ. Estonian Academy of Arts, University of Turku.
- Munzner, K., & Shaw, K. (2015). Renew Who? Benefits and Beneficiaries of Renew Newcastle. *Urban Policy and Research*, 33(1), 17-36.
- Ray, B. (2014, 14 de maig). Do-it-Yourself Urban Planning. Retrieved from University of Chicago Urban Network <https://urban.uchicago.edu/news/do-it-yourself-urban-planning>
- SUC Studio Urban Catalyst. (2003). *Urban catalysts. Strategies for temporary uses – potential for development of urban residual areas in European metropolises*. Final report. Berlin: Studio Urban Catalyst. Available at http://www.template.com/think-pool/one786f.html?think_id=4272 (accessed July 1, 2010)

Ramon Marrades

Director Estratègic

La Marina de Valencia

www.lamarinadevalencia.com

rmarrades@marinavalencia.com